

Lucian IONICĂ
NENUMĂRATE ȘANSE

Leopold Zaremba, obosit, lac de sudoare din cauza aglomerației și a căldurii de cuptor din autobuz, se opri în holul imobilului în care locuia și respiră ușurat aerul răcoros. Se simți mult mai bine, parcă scăpase de o povară imensă, își șterse cu batista fața înroșită, apoi se aplecă încet, îndoindu se cu greutate, în fața șiragului de cutii poștale de un verde strident, așezate asemeni unor cărți în bibliotecă, își apropie ochiul stîng de fanta aflată în dreptul lacătului său și încercă să vadă dacă era ceva înăuntru. Nu aștepta nimic deosebit, poate de aceea se bucura mult de fiecare dată cînd cineva își amintea de el și i trimitea cîteva rînduri întrebîndu l de familie, de sănătate sau cerîndu i vești despre vechi cunoștințe comune. Scrisorile veneau rar. Citindu le, locuri și întâmplări petrecute demult reînviau cu o putere amăgitoare ; contururile imaginilor se dovedeau imprecise și firave, de strămîndu se atunci cînd încerca să o facă și pe Mary părtaşă la bucuria lui. Deși nu se putea spune că este bă trîn, anii tinereții, adică tot ce făcuse pînă la treizeci de ani cînd se căsătorise cu Mary, se situau într un tărîm îndepărtat, miraculos.

În cutia de poștă descoperi un plic alb, obișnuit. Faptul că se mai afla acolo însemna că Mary nu se întorsese încă de la serviciu, întârzia probabil prin magazine. Leopold Zaremba lăsă jos geanta din piele de porc, uzată, înnegrită pe la colțuri, și se scotoci prin buzunare în căutarea legăturii de chei. Alese cu grijă una dintre ele, micuță, delicată și deschise ușița cu un hîrșîit metalic iritant. Plicul îi căzu de îndată în palma întinsă, pregătită, îl întoarse și citi nerăbdător numele expeditorului. Rămase surprins : era o scrisoare oficială din partea unei instituții necunoscute, numele ei nu i spunea nimic. Faptul îl indispușe în mod evident, făcînd să dispară curiozitatea ce ss ivise în primul moment. Deși lucra într un serviciu administrativ unciue avea de a face cu felurite înscrisuri oficiale, păstrase mereu o distanță critică față de obiectul muncii și deseori își ironiza colegii pentru migala fără orizont a strădaniei lor zilnice. Se supărau neînțelegînd că în felul acesta el se ironiza în primul rînd pe sine. Acum, ținînd plicul în mînă, avea convingerea că va da peste o plictisitoare mostră de birocrație.

Încuie la loc cutia poștală producînd același zgomot imposibil. Porni încet pe scări. Cînd ajunse în fața ușii gîfîia, deși nu urcase mai mult de două etaje. Clădirea, o construcție mai veche, nu avea ascensor.

În bucătărie, prăbușit pe un taburet, desfăcu plicul. Scrisoarea conținea cîteva rînduri bătute la mașină, iar dedesubtul lor o semnătură indescifrabilă. „Să vedem ce vor”, își zise și începu să citească. După ce termină, rămase la fel de nedumerit ca la început. Se ridică brusc, uitîndu se roată în căutarea a ceva, nu găsi, merse spre telefon, dar renunță și se așeză din nou, de data aceasta pe canapeaua din camera de zi. Așa îl găsi soția, zece minute mai tîrziu.

Nu puteai să pui masa și să încălzești mîncarea ? îl luă ea în primire după ce aruncase o privire prin ușa întredeschisă a bucătăriei. Leopold dădu din cap împăciuitor, părănd să spună „lasă asta, sînt altele mai importante”.

Uite, am primit o scrisoare, și i o arată fluturînd mîna deasupra capului.

De la cine ?

Citește și ai să vezi.

Mary luă foaia de hîrtie și citi stînd în picioare, rezemîndu și coapsa de fotoliul din care o privea bărbatul ei. Întors într o parte ca să o vadă mai bine. Leopold era invitat să se prezinte a doua zi dimineața la un institut de viitorologie ; textul lăsa să se înțeleagă că este vorba de o chestiune importantă și urgentă privind situația sa în general, nimic mai mult. Ambiguitatea formulărilor, precum și tonul neobișnuit de insistent îi nedumeri.

O scrisoare oficială, ca atîtea altele, poate doar ceva mai amabilă..., încercă Mary să minimalizeze lucrurile.

Doar la prima vedere. Dar dacă ții seama de faptul că nu am avut niciodată de a face cu acest institut, că nici nu am auzit de el pînă acum, nu va mai apărea atît de normal. Nu găsești că este totuși cam ciudat și ac centură pe „totuși” ca dintr o dată, cu totul pe neașteptate, să aibă treabă cu mine ? La urma urmei ar putea să fie vorba și de o greșeală, dar, dacă nu este, ce crezi că ar putea fi ?

Habar n am, dar nu trebuie să faci atîta caz. Ai să te duci acolo și ai să afli.

Cu aceste cuvinte, din punctul ei de vedere, problema fusese rezolvată. Faptul că reușise pentru moment să înlăture orice urmă de neplăcere, îi dădu un plus de energie.

Hai să prînzim, spuse ea, întâmplarea asta mi a mărit pofta de mîncare. Să știi că îmi plăci așa neajutorat cum ești în asemenea probleme. Ar trebui să ți vezi figura nenorocită, zău așa, uită te puțin în oglindă !

Leonard, surprins de remarcile ironice rostite la adresa lui, dădu din mîină într un fel care nu însemna nimic precis, cel mult că auzise. Mary dispăru pe ușa bucătăriei și curînd se auziră zgomotele atît de familiare : foșnetul pachetelor scoase din plasă, sunetul metalic al tacîmurilor, un chibrit aprinzîndu se... Leopold sesiză cu întîrziere, uimit, doza de răutate din vorbele soției și încercă să găsească o explicație sau o scuză.

Încăperea în care pătrunse, orientîndu se după numărul prins deasupra ușii, părea o arhivă și Leopold nu avea nici un motiv să nu creadă că așa și era, fiind plină cu rafturi ticsite de cărți, de dosare burdușite, de registre și de numeroase cutii de carton, al căror conținut nici nu l putea bănuî.

În dreptul ferestrei, la o masă lipită de un dulap metalic, un tînăr îmbrăcat într un halat alb scria aplecat asupra hîrtiei. Se opri și l invită să se așeze pe scaunul aflat de partea cealaltă a mesei.

Faptul că între ei era o diferență de zece cincisprezece ani îi dădu lui Leopold un sentiment de siguranță. Se pregăti prin urmare să asculte aproape părintește ceea ce avea să i spună tînărul cercetător științific, după cum se recomandase. Acum îi părea bine că se ivise ocazia de a vedea din interior un asemenea institut. Cîți dintre colegii și prietenii lui se puteau lăuda că au avut de „rezolvat” o „problemă” într un asemenea loc !

Vă rog să mă urmăriți cu toată atenția deoarece tema discuției noastre va fi mai puțin obișnuită, începu tînărul cercetător, de asemenea vă rog să aveți convingerea că nu este vorba de o glumă, în cadrul unuia dintre programele noastre de prospectare a viitorului calculatorul ne a furnizat, cu totul neașteptat, o informație particulară ce nu are nici o legătură cu subiectul studiat. Această informație se referă în mod direct la dumneavoastră, ați fost nominalizat. Ea este sigură, vă garantăm, dar, din nefericire, destul de vagă. Astfel, sînt în măsură să vă anunț că într un interval de o lună, o lună jumătate cel mult, în viața dumneavoastră va surveni o modificare bruscă. Cu tot regretul, în momentul de față nu putem preciza natura acestei schimbări. S ar putea să fie, mă tem, chiar și un accident de circulație, dar nu este exclusă nici o moștenire sau o promovare într un post superior, să zicem, director. Mai mult nu vă putem spune în stadiul actual al calculelor. Vă rog să mă credeți că se lucrează în continuare intens pentru a se obține o precizie sporită. Avînd de optat între data și natura schimbării, pentru moment se acordă înțîietate aflării datei, bineînțeles, cealaltă latură nu este neglijată total. Ați fi preferat o inversare a priorității ? Pentru noi prezențați un interes deosebit deoarece este primul caz de acest gen și dorim să elucidăm modul în care calculatorul a ajuns la această informație, este un domeniu cu totul nou. Apoi, să nu uităm, avem obligația morală de a face totul pentru a vă ajuta să evitați un eventual eveniment neplăcut.

De unde și pînă unde ați ajuns la o asemenea concluzie, pe care mă abțin să o calific ? întrebă în parte nedumerit, în parte revoltat Leopold Zaremba. Cercetătorul fu nevoit să repete explicațiile, încercînd de data asta să fie cît mai clar cu puțință.

De aceea, vă rugăm să aveți amabilitatea de a colabora cu noi : dumneavoastră să ne țineți la curent cu ceea ce vi se întîmplă și cu ceea ce intenționați să faceți pentru preîntîmpinarea unui

eventual pericol, iar noi ne vom strădui să obținem în timp util și alte informații, mai detaliate, pe care vi le vom comunica imediat. Aveți deplina libertate de acțiune, noi ne vom mulțumi doar să observăm.

Bine, sînt de acord cu tot ceea ce ați spus, dar de ce tocmai eu, pe altcineva nu ați putut găsi ?

Cercetătorul rămase descumpănit și tăcerea se așternu penibilă între cei doi. După eîteva momente redeveni stă pîn pe situație. Fața i se ilumina într un zîmbet larg, excesiv de binevoitor, mascîndu și astfel ironia.

Sigur că da, aveți tot dreptul să puneți o asemenea întrebare, este foarte adevărat. Mai mult, să știți că. și noi ne am gîndit la fel ; de ce tocmai dumneavoastră și nu altcineva, bunăoară, de ce să nu fi fost chiar eu acela, credeți că nu mi ar fi convenit ? Din păcate nu am găsit răspunsul. Singur calculatorul electronic ar pulea să ne spună, dar nu a făcut o pînă acum. Nu ne răniîne decît să așteptăm, dar nu cu brațele în sîn, trebuie să acționăm neîntîrziat.

Tînărul vorbea atît de sigur, era atît de convingător prin toată atitudinea sa, încît Leopold Zarembo se îmbuna. Ceva tainic, misterios și extraordinar își făcu apariția în mintea sa, înfiorîndu l la fel ca atunci cînd asculta întîmplări și fapte de nedeslușit cu spirite și strigoi veniți în lumea oamenilor. În acele momente se îndoia de tot ceea ce fusese sigur și lumea i se părea guvernată de legi de nepătruns.

Părăsi clădirea institutului îngîndurat, fusese pus în încurcătură de această situație bizară și complicată în același timp. El era omul lucrurilor limpezi, directe ; dacă unu și cu unu fac doi, restul nu mai contează, urmează de la sine. Ar fi vrut să se sfătuiască, să ceară o părere. Căută să formuleze în gînd ceea ce îl frămînta, dar constată cu nemulțumire că nu găsea cuvintele potrivite. Așa ceva nu i se mai întîmplase niciodată. „Poate din cauza emoției, presupuse el, sînt doar tulburat, voi face cîtiva pași pe jos și mă voi liniști”.

Ajuns în dreptul unei agenții de jocuri de noroc, își aduse aminte de biletul primit cadou din partea colegilor de serviciu cu ocazia sărbătoririi zilei sale de naștere. Neîncrezător, dar cu o secretă speranță, gata totuși să și afle salvarea în glumă, începu să caute cu înfrigurare cifrele aflate pe hîrtia din mîna sa în tabelul oficial ; agitația sa creștea pe măsură ce numerele, unul după altul, se dovediră a fi cîștigătoare. În sfîrșit, venise și clipa cînd va putea să și îndeplinească dorințe și proiecte animate de nenumărate ori, cu părere de rău, din lipsa banilor necesari. Ca niciodată simți un gol imens în inimă și mîna se duse la piept încercînd să i vină în ajutor.

Cînd își reveni, intră în încăperea mică a agenției, pustie la acea oră matinală. Vînzătoarea apăru de după o perdea albastră, mestecînd încă.

Am un bilet cîștigător, spuse bîlbîndu se, deși încerca să se comporte cît mai normal, chiar să pară indiferent ; avea oroare de spectacolul stradal dat în fața unor necunoscuți amatori de lucruri senzaționale Ce formalități sînt necesare pentru a primi premiul ?

Vînzătoarea îl cercetă cu suspiciune, luă biletul, verifică numerele bifînd cu un creion al cărui capăt începu să tremure ușor, apoi examina suprafața hîrtiei, pe o parte și pe alta, pentru a se convinge că nu existau ștersături, că nu era vorba de un fals și în final i l înapoie pu nîndu l pe masă.

Sînteți un om norocos, ați cîștigat un premiu mare ! Să vă iasă toate numerele, și încă în ordine, este un lucru rar. Ah, de ce nu sînt în locul dumneavoastră ! Se opri dîndu și răgaz să savureze această frumoasă posibilitate. Privirea îi reveni în lumea aceasta și se opri asupra lui Leopold, încercînd să descopere ceva deosebit, vreo trans iormsre datorată biletului cîștigător sau vreun semn aparte, caracteristic oamenilor norocoși.

Trebuie să mergeți la sediul central, acolo se vor întocmi toate formalitățile și vi se va înmîna premiul. Sînteți căsătorit ?

Da.

Aveți copii ?

Nu...

La sediul central, o clădire veche, impunătoare, întunecoasă și rece, un funcționar slab, mărunț, antipatic, m vedându-l metafizic pe toți fericiții câștigători, cărora li se simțea fără îndoială superior, îi luă biletul și actul de identitate cu o afișată neîncredere. După minuțioase verificări, timp în care Leopold stătu încordat, frământându-se de parcă ar fi fost vinovat, ca și cum exista riscul să se descopere fapta sa reprobabilă, funcționarul, lăsând impresia că i face o favoare, îi întinse un formular pentru a-l completa :

Sper că știți ce premiu ați câștigat ?

O sumă de bani, dar nu cunosc valoarea...

Nici vorbă de așa ceva, aceasta a fost o loterie specială. Premiul constă într-o modificare, la alegere, a trecutului dumneavoastră considerat de la data nașterii până în momentul terminării extragerii, adică al scoaterii din urnă a ultimului număr câștigător. În formular trebuie să specificați clar, cu litere de tipar, dorința dumneavoastră. Pe masă, sub sticlă, aveți drept model un formular gata completat. E de presupus că alegerea pe care o veți face va fi rezonabilă și nu veți cere lucruri evident imposibile, mă abțin să dau exemple pentru că văd că sînteți un om cu pregătire, sper că ați înțeles ?

Ochelarii funcționarului alunecaseră pînă spre vîrfurile nasului și Leopold se întrebă oarecum alarmat dacă nu exista pericolul ca ei să cadă.

Sper că nu veți cere un lucru ce contravine Codului Penal, insistă funcționarul. Oricum, juristul nostru va trebui să și dea... Vocea i se stinse brusc și, după cîteva clipe, în care fața i se congestiona de parcă s-ar fi asfixiat, tuși prelung, cu vădită ușurare, îi făcu semn că poate să plece.

Dar dacă nu am nici o dorință ? întrebă Leopold. Mai mult ca să-l încerce și, totodată, să câștige timp.

Nu există persoană care să nu dorească să fi acționat la un moment dat altfel decît a acționat, ori un anumit lucru să se fi petrecut altfel decît s-a întîmplat, decretă funcționarul din spatele ghișeului. Cine afirmă că este pe deplin mulțumit poate fi sau mincinos sau sărac cu duhul. Din cauza aceasta consider organizarea unei asemenea loterii drept o binefacere, inițiativa particulară nu are decît de câștigat. Apropo, deoarece îmi sînteți simpatic, vă mai fac o recomandare, nu uitați să dați dovadă de modestie atunci cînd veți formula cererea dumneavoastră, face bună impresie asupra ziariștilor și, în general, asupra publicului.

Trebuie să o completez acum, imediat ?

Nu, mai aveți timp de gîndire o săptămînă. După expirarea acestui interval, dacă nu ați predat formularul, premiul se anulează. Pe de altă parte, cererea odată depusă, opțiunea dumneavoastră nu se mai poate modifica ; așa că, gîndiți-vă bine înainte, ar fi păcat să irosiți o asemenea ocazie. O a doua nu veți mai întîlni.

Leopold împături cu grijă formularul și-l puse în buzunarul de la piept. Salută și plecă.

La birou, nu se știe cum, toată lumea aflase că biletul primit în dar de Leopold era câștigător. Fu nevoit să promită că, după program, va face cinste tuturor la grădina de vară a restaurantului din apropiere. Mai mult de gura colegilor, păși în alte asemenea ocazii, fu nevoit să meargă pînă acolo și să rezerve o masă, nu înainte de a se împrumuta de niște bani pentru a face față situației.

Ideea de a sărbători evenimentul fusese inspirată, mica reuniune se dovedi reușită, se simțiseră minunat, ca la toate întîlnirile de acest fel, organizate în grabă. Petrecerilor organizate minuțios le lipsește din vitalitate, din farmec, sînt artificiale, de exemplu, Revelionul. Te hotărăști cu o lună înainte unde și cu cine ai să-l faci. Aștepti de fiecare dată să fie un moment deosebit, dar îți dai seama că nu a fost decît un chef, ca atîtea altele, înecat în băutură și fum, dans și mîncare. Ar merita, medita el în continuare, să se scrie un tratat serios, de sute de pagini, poate chiar în două volume, cu ilustrații, cu un index tematic și unul de autori, precum și o bibliografie vastă, care să se intituleze foarte doct „Estetica petrecerilor”.

Ar trebui să înceapă neapărat cu două capitole de istorie, „Istoria petrecerilor” și „Istoria teoriilor despre petreceri”. Pe baza acestei lucrări s ar putea scoate apoi și un compendium accesibil tineretului. Era de mirare cum de un domeniu atât de important al vieții sociale și individuale a atras atât de puțin atenția teoreticienilor, sau aceștia se mulțumesc doar cu studiul și cercetarea empirică, ha, ha, ha !

Dat fiind că ideea îi aparținea, ar putea să se apuce de lucru și să o realizeze chiar el. Posibilitatea aceasta, apă rîndu i foarte ademenitoare, îl umplu de entuziasm.

Coborînd din autobuz își dădu seama că proiectul era mult prea vast, prea greu pentru forțele și timpul său liber. Ar fi trebuit să lucreze un an, doi citind prin biblioteci, pe urmă să redacteze și să bată la mașină manuscrisul ; păi numai să bați la mașină cîteva sute de pagini îți ia o grămadă de timp ! Însemna să renunțe la distracții și plăceri, chiar dacă nu de tot, dar la cele mai multe, iar în final nici nu era sigur că o să i se publice lucrarea...

Acasă își găsi soția așteptîndu l îngrijorată din cauza întârzierii neanunțate, îi povesti, volubil, cu lux de amănunte, despre biletul cîștigător, despre ciudatul premiu și despre mica escapadă, firească, împreună cu colegii de birou, la o bere. În cinstea evenimentului.

Uitară amîndoi, furați de discuție, el să mai amintească, iar ea să mai întrebe despre povestea cu institutul de viitorologie. Încercară să se dumirească împreună ce ar însemna „rectificarea trecutului” și care ar putea fi consecințele unui asemenea act. Ea îi spuse, în cele din urmă, că îl lasă pe el să hotărască dacă acceptă sau nu premiul dar, dacă îl acceptă, va trebui să fie și ea de acord cu acea porțiune din trecut pe care vrea să o modifice ; faptul că este vorba numai de trecutul lui nu contează, deoarece orice modificare, după cîte își dă seama, va influența mai mult sau mai puțin prezentul, care, fără îndoială, este și al ei.

Chiar și fără asemenea argumente Leopold ar fi cerut sfatul nevastei sale, dar modul ultimativ în care îi fusese adusă la cunoștință această dorință, în parte îndreptățită, gîndea el, îl deranja și tăcu o vreme, nedorind să încarce atmosfera, apoi spuse că se va mai gîndi dacă acceptă sau nu premiul și ieși pe balcon ; încăperea i se păruse deodată prea mică, apăsătoare. Senzația fusese atât de acută, încî’t se întrebă dacă nu avusese un acces de claustrofobie. Încercă să găsească în vreun colț al memoriei o amintire în care să recunoască starea de apăsare de mai înainte.

Începuse să se însereze. Aerul, încins de zăpușeala zilei, mai era cald și la ora aceea. Va mai trebui să treacă o oră, poate două, pînă cînd se va simți răcoarea binefăcătoare a nopții, în schimb, țințarii își făcuseră deja apariția.

Telefonul sună scurt, doar o dată. Auzi vocea lui Mary venind de undeva departe, nu încercă să înțeleagă ce spune. Era mulțumit că o știe în casă, în casa lor, vorbind la telefon, la telefonul lor. O scenă banală, dar, în acele momente, îl făcea să se simtă în siguranță.

Leo, te caută prietenul tău Bobby. Mary ieșise și ea pe balcon ; o ușoară pală ele vînt îi vâluri fusta.

Salut, voiam să văd dacă ești acasă, să nu cobor două etaje degeaba, am să ți propun ceva interesant.

Te aștept.

Peste cîteva minute Bobby apăru plescînd cu sandalele sale de plajă.

Fii atent despre ce este vorba. Ți am mai povestit despre șeful meu și cercetările sale privind inducerea artificială la om a unor talente și aptitudini diferite. Ieri, îmi zice : „Bobby dragă, am reexaminat programul nostru și am constatat că avem un loc disponibil, am putea să mai „tratăm” încă o persoană, așa îi place lui să spună deși, după părerea mea, nu este chiar un tratament. Ai putea, a continuat el, să găsești un amator ?” Atunci, pe loc m am gîndit la tine. Ce zici, te interesează ?

M ai luat prea repede, nu știu ce să zic...

Știi de ce m am gîndit la tine și nu la altcineva ? Pentru că ești mai altfel decît ceilalți. Cunoști mai multe, ai o altă situație, într un cuvînt, ai alt orizont și ai ști ce talent să ți alegi și

ce să faci cu el ca să te ajute mai mult. După cum zicea și profesorul, aceste operații trebuie să aibă nu numai o finalitate particulară, adică să facă plăcere doar unei singure persoane care să și ia nasul la purtare, ci întregii colectivități din care facem cu toții parte.

Îți sînt recunoscător că te ai gîndit la mine și îți mulțumesc. Nu cred că pot să dau acum un răspuns. La sâ mi un timp de gîndire, dacă este posibil. Spune mi te rog, ce obligații voi avea după aceea, pentru că, presupun, există anumite obligații, se va semna vreun contract ?

Nici vorbă de contract, nu ne place birocrația, ne mulțumim doar cu un simplu angajament verbal că în limitele timpului disponibil vei exersa talentul căpătat și că periodic vei veni la control. Asta este tot, un fleac pe lîngă ceea ce poți cîștiga. Eu te sfătuiesc să nu pierzi această șansă, în trei zile, cel mult, am nevoie de răspunsul tău, altfel va trebui să caut pe altcineva. Acum am plecat, vreau să prind filmul de la televizor. Gîndește te bine !

Leopold închise ușa, dar lipăiturile sandalelor de plastic pe cimentul palierului și al scărilor continuau să se audă.

Dimineața următoare se sculă obosit după ce în lînișta parte a nopții mai mult se chinase decît reușise să doarmă : îl supărase o durere nu prea ascuțită, nu prea tare, dar apăsătoare și continuă în dreptul omoplatului. Căutase o poziție mai bună întorcîndu se cînd pe spate, cînd pe burtă, cînd făcîndu se ghem, dar nu reuși decît să o trezească pe Mary în cîteva rînduri. Zbîrnîitul ceasului deșteptător îi aduse puțină alinare. Se ridică din așternut, curios să vadă dacă, stînd pe marginea patului, durerea va dist ărea sau nu. Propriu zis nu era o durere, ci mai mult o apăsare, de parcă i ar fi pus cineva o greutate sub omoplat. Avea senzația că dacă un chirurg ar tăia cu bisturiul în zona aceea, ar putea foarte lesne să scoată dinăuntru ceea ce îl jena atît de tare. Să fie o tumoră ? Stăpînit de gîndul acesta se îndreptă spre baie. Trebuia să meargă urgent la un doctor, chiar în dimineața aceea, va telefona la serviciu și le va spune că nu se simte prea bine, nu aveau mult de lucru la începutul lunii și putea să lipsească două trei ore. Doctorul îl ascultă cu răbdare, apoi îi ceru să se dezbrace și l consultă cu atenție. Se cunoșteau de mai multă vreme, dar nu ajunseseră în stadiul de adevărată prietenie, deși fuseseră împreună de mai multe ori la pescuit pe bălțile aflate în apropierea orașului, la cîteva kilometri. Poate că, de la o anumită vîrstă, te legi mai greu de cineva și nu ți deschizi sufletul atît de ușor.

Nu e nimic grav, spuse medicul, nu ai decît o nevralgie pe bază nervoasă. Scoate ți prostiile din cap, nu este ceea ce crezi tu. Îți trebuie odihnă și liniște. În cîteva zile îți va trece. Ți as recomanda să mergi în concediu la o cură într o stațiune de munte. Și, dacă n ai nimic împotrivă, ți as mai face o recomandare. Sistemul tău bio energetic este puțin deranjat, ca al tuturor oamenilor de altfel, nu te speria, doar ceva mai mult, o idee. Recent, chiar în orașul nostru, un medic, pornind de la sugestia unui text antic, a pus la punct un nou tratament prin acupunctura, tratament ce dă rezultate excepționale. Organismul omului se comportă din punct de vedere energetic asemeni unei mașini ce lucrează cu un randament destul de mic. O bună parte din energie se risipește pur și simplu, fără să aducă nici un folos. Din această cauză omul este nevoit să consume o cantitate mult mai mare de alimenta decît în cazul în care ar avea un randament energetic sporit. Alimente multe înseamnă implicit substanțe toxice mai multe și un efort mai mare din partea organismului pentru eliminarea sau contracararea efectului lor. De la acești doi factori, acumularea de toxine și efortul crescut ni se trag toate necazurile organismului. Tratamentul bazat pe noua concepție reușește să regleze în așa fel metabolismul energetic, încît să elimine cea mai mare parte a pierderilor. Se realizează astfel un cîștig inestimabil de sănătate și de viață, se apreciază că durata medie a vieții va crește cu aproape douăzeci de ani !

Leopold nu realiză din primul moment avantajele ce i se ofereau, întotdeauna se întîmpla la fel. Cînd era pus în fața unei situații cu totul neașteptate, simțurile sale rămîneau neputincioase, iar inteligența, prețuită în alte ocazii, îl înșela. „Ai structura unui timid”, îi

spusese o femeie, o profesoară de liceu, după ce luase ea inițiativa, dar asta se întâmplase demult.

Eu l am urmat acum două luni. Ești primul căruia îi mărturisesc, nici nevastă mea nu știe, continuă medicul, și nu dintr o altă cauză decît dintr o jenă. destul de greu de explicat. Știi doar cum este cu noul, întotdeauna i se caută interpretări care să ducă la semnificații peiorative. Acum mă simt excelent, uită te la mine, nu regret pasul făcut ; sînt necesari și deschizători de drum. Singurul inconvenient decurge din faptul că trebuie să mă ascund de nevastă mea pînă o pregătesc să accepte ideea. O masă copioasă, așa cum pregătește ea duminica, răzbunîndu se pe prînzurile din cursul săptămîinii, servite în oraș. Îmi ajunge pe trei zile. Gîndește te la cîte stratageme sînt nevoit să recurg pentru a nu trezi acasă vreo bănuială. Dar merită. Dacă te hotărăști, am să te recomand. Acum, la început, nu este înghesuială și merge destul de repede. Cînd te hotărăști, dă mi un telefon sau, mai bine, caută mă.

Leopold ieși din policlinică și o luă imediat spre dreapta, aproape automat. Porni pe bulevard ținîndu se cît mai aproape de vitrinele magazinelor, fără să le acorde însă atenție, ocolindu i pe cei opriți să privească mărfurile expuse. Avea o ținută precisă : serviciul, dar nu se grăbea ; șeful său era un om înțelegător, în general nu profita de această calitate sau slăbiciune a sa, așa că acum își putea permite să meargă pe jos și să și adune gîndurile. Avea sentimentul că o anumită mișcare inefabilă, la care participa și el involuntar, se accelera ; evenimentele începuseră să se precipite. „Sînt oare singurul vizat, singurul care constată și suportă efectele ? Dar de fapt ce se întîmplă. există vreun element comun care să unească cele trei... nici nu știa cum să le spună, petrecute în ultimele două zile ? Mai întîi prefigurarea neobișnuită a viitorului său personal, apoi ofertele nemaiîntîlnite de a și rectifica trecutul și de a i se induce sau transplanta un talent, iar acum posibilitatea de a și regla dinamica energetică a propriului său organism, chiar a acestei mase de carne și oase ce se deplasa într o poziție verticală în spațiul străzii. Privi în jos și își văzu picioarele pășind ; șosetele și sandalele i se părură lucruri de a dreptul caraghioase. Se gîn dise vreodată că el însuși ar putea să nu fie decît o foarte bună mașină, nu și amintea oare de acea emisiune TV în care fusese prezentat un robot pășitor, nu era o diferență prea însemnată. La ce foloseau toate astea, amintirile sale și ceea ce vedea în fiecare clipă, și ceea ce înțelegea în fiecare moment ? De unde să și înceapă gînclul asupra lumii ?”

Acum, cînd reușise să formuleze concis și clar dilema sa, cînd reușise să o înghesuie în cîteva cuvinte, văzînd o așa redusă i se păru că nu i mai aparține lui personal, ci întregii omeniri.

Eliberat de povara acestei răspunderi imense și de neînțeleș, se liniști. Dar ce gînduri năstrușnice îi treceau prin cap, iar o luase razna ! Cum de se putea gîndi la asemenea aiureli !

Se dezmeticise în fața intrării unui supermagazin. Își spuse că ar trebui să cumpere un cadou pentru Mary, ca să șteargă urma de neînțelegere din discuția avută ieri seară. Se opri la cosmetice și alese crema ei preferată. Era singurul bărbat printre femei. Se duse la casă și plăti. Casierița aruncă o privire asupra bonului eliberat de mașină, zîmbi într un fel ciudat, nepotrivit cu împrejurarea, de parcă și ar fi amintit o anecdotă, îl rugă să aștepte puțin, apoi se ridică în picioare și făcu semn cu mîna unei persoane nevăzute din mulțimea cumpărătorilor. După cîteva momente se apropiară de Leopold doi bărbați distinși, unul mai în vîrstă, celălalt mai tînăr. Se prezentară, erau directorul și directorul adjunct al supermagazinului.

Avem deosebita plăcere de a vă anunța că sînteți cumpărătorul nostru cu numărul 10.000.000. Pentru întreg personalul este o bucurie și o cinste că ați venit să cumpărați de la magazinul nostru. Direcțiunea vă mulțumește și vă roagă să primiți un cadou : un costum și cîteva cămăși realizate dintr un material excepțional : nu este necesar nici să le spălați, nici să le călcați, își păstrează mereu prospețimea, indiferent dacă le purtați sau nu. Este un produs nou pe care îl lansăm chiar cu această fericită ocazie.

Între timp apăruseră doi ziariști, un fotograf și un reporter radio, probabil preveniți din vreme. Se îndreptară spre raionul de confecții bărbătești unde Leopold fu invitat să și aleagă costumul pe care l dorește. În jurul lor se formase un cerc de curioși și gură cască.

Se fotografiară cu toții, în grup, directori, ziariști, șefi de etaje și raioane, vânzători și cumpărători, avîndu l pe Leopold în mijloc, pierdut cu cele două mari pachete în br ațe.

Fu felicitat încă o dată, îndelung, de către reprezentanții supermagazinului, prilej de noi fotografii. I se promise și lui o serie care îi va fi expediată acasă... Acum putea să plece ; trebuia să se grăbească, întîrziase prea mult de la serviciu. Ieși cu pachetele frumos ambalate, urmărit de privirile celorlalți cumpărători. Oricare dintre ei ar fi putut să fie în locul cîștigătorului, numai puțin noroc să fi avut. Vânzătorii lămuriră clienții că magazinul premiază fiecare al miiionuîea cumpărător ; vor mai exista ocazii, se cerea doar răbdare.

Leopold duse mai întîii pachetele acasă. La serviciu, se grăbi să povestească ce i s a întîmplat la magazin, gîin dîndu se că este de preferat să afle de la el, într o variantă convenabilă, decît să se audă din altă parte, din ziar de exemplu, deformată cine știe cum. Vestea produse reacții diferite, unii nu voiau să creadă, zicînd că este o păcăleală, iar alții zîmbeau strîmb, revoltați de nedreptatea hazardului.

Ieri, lozul cel mare, azi, premiat de supermagazin, cine știe ce ai făcut tu cînd erai mic..., încercă să glumească cineva fără să stîrnească hazul nimănui. Se întoarseră la treburile lor, fără să mai comenteze cele întîmplate.

A doua zi, întrînd în birou după ce fusese plecat într o altă secție, un coleg îi spuse :

Ai fost căutat de cineva de la Institutul de viitorologie, spunea că o să mai revină sau, dacă poți, să l cauți tu.

Dacă mai sună, să i spuneți, își anunță el colegii, că nu sînt aici, sînt plecat în delegație, în concediu, că m am îmbolnăvit, că mi am dat demisia, sau ce vreți. Nu vreau să mai aud de nimic, m am săturat !

Mai tîrziu telefonul sună și cel care ridicase receptorul îl chemă pe Leopold.

Doar te am rugat să spui că nu sînt aici, rosti acesta enervat, cu vocea scăzută, căutînd să se stăpînească, nu puteai să faci atîta lucru pentru mine ?

Nu te supăra, dar este o „voce blondă”, nu a soției tale, e o altă persoană și cred că te interesează.

Habar n am cine ar putea fi și mai scutește mă de aluziile tale răsuflate... Alo, Zaremba la telefon...

Bună ziua, îmi pare bine că v am găsit. Revista „Artă și ambianță” dorește să vă facă o surpriză : consiliul nostru director s a gîndit să vă ofere pe viață o colecție de zece tablouri originale, evident ale unor pictori contemporani. Sper că vă place pictura modernă ?

Da, desigur, n am nimic împotrivă...

Transferul acestor valori din fondul nostru către dumneavoastră se va face în baza unui contract. Poate ar fi fost mai bine dacă discuția aceasta nu o purtam la telefon, ci ne am fi întîlnit, dar criza contemporană de timp ne împiedică să urmăim asemenea frumoase obiceiuri, lucru valabil și pentru dumneavoastră, cred... Condițiile sînt puține și clare : nu aveți de plătit nimic. Singurele obligații sînt următoarele : tablourile trebuie păstrate în cea mai bună stare, nu aveți voie să le vindeți sau să le împrumutați unei alte persoane ; scoaterea lor din apartamentul dumneavoastră se va face numai cu aprobarea scrisă a revistei noastre ; în caz de deteriorare sau de înstrăinare va trebui să plătiți despăgubiri, pentru aceasta este necesar să vă constituiți un fond de garanție ori să le asigurați. După moartea dumneavoastră tablourile se vor întoarce la noi, urmînd să fie dăruite altcuiva. Cînd puteți trece pe la noi în vederea încheierii formelor amintite ? Asta era prea de tot, ce vor fi avînd toți cu el ? De unde atîta bunăvoință față de un anonim ? De data aceasta trebuia să fie categoric.

Vă mulțumesc foarte mult că v-ați gândit la mine, sînt deosebit de onorat și apreciez intenția dumneavoastră la adevărata ei valoare, dar nu știu dacă nu ar fi mai bine să le oferiți unei alte persoane cu preocupări mai apropiate de acest domeniu...

Dacă nu doriți tablouri, vă putem oferi, în aceleași condiții, o colecție excelentă, rarisimă aș putea spune, de sticle cu vin foarte vechi, vinuri din soiuri renumite ; dacă puteți aștepta o clipă, am să vă citesc anii recoltelor și podgoriile.

Vă mulțumesc foarte mult, dar nu am condițiile speciale de păstrare ce se cer în asemenea cazuri și nu aș dori să aduc prin neglijență vreo atingere calității acelor vinuri... N-aș vrea să interpretați aceasta ca o lipsă de politețe, dimpotrivă.

Nu vă faceți nici un fel de griji. În această situație revista noastră vă face cadou o minunată colecție de etichete de băuturi alcoolice și nealcoolice, etichete de o calitate excepțională, doar un foarte bun cunoscător putînd să deosebească originalul de reproducere. Vă garantez că este foarte interesantă și instructivă. Nu veți avea de îndeplinit decît o infimă formalitate, nici o altă obligație, și anume să ne dați o declarație în care să arătați că nu doriți să primiți tablourile, și colecția de vinuri. Dacă nu am lua această minoră măsură de precauție, vreun răuvoitor ar putea să afirme că nici nu vi le am oferit. La revedere, domnule Zarembo.

Simțea că o să și iasă din fire. Toată această neașteptată sollicitudine din partea unor persoane și instituții mai mult sau mai puțin cunoscute începea să l exaspereze. Ce aveau de gând, se pregătea ceva, de ce toate astea, de ce nu l lăsau în pace ? Și fiecare se aștepta ca el să fie nemaipomenit de fericit pentru propunerile făcute ! Era cazul să se neliniștească ? Prudent ar fi fost să rămînă în expectativă, să nu se angajeze în niciun fel, să aștepte, să tragă de timp, era în avantajul său. Nimic nu trebuia să l forțeze să se grăbească sau să renunțe la felul sau de a fi ori la poziția socială cucerită.

Dacă mă mai caută cineva din oraș. nu sînt aici, pentru nimeni, indiferent cine ar fi.

Hotărîrea luată, de a și păstra și apăra cu orice preț anonimatul, îl incita ; se simțea acum mai sigur și mai stăpîn pe sine. Ar fi dorit să facă o mică nebunie, așa de unul singur, o trăsnaie, să și dovedească sieși că se mai bucură de libertatea omului pierdut în mulțime și că mai este ignorat de toți cei care trec pe lîngă el. Va putea să se plimbe în continuare liniștit pe stradă ; chiar asta avea de gând să facă astăzi, va renunța la autobuz și o va lua pe jos, fără grabă, ca un pensionar, oprindu se ici și colo, unde va crede de cuviință, în dreptul vitrinelor sau al chioșcurilor de tot felul. Va ajunge tîrziu acasă și Mary va face scandal, unde ai fost, de ce ai întîrziat, nu puteai să dai un telefon, sau te distrează să mă știi îngrijorată pentru tine, ei bine, află că dacă vei continua astfel voi găsi mijlocul pentru a te aduce pe calea cea bună. s ar putea să nu ți placă, sper că ai luat la cunoștință. Așa îi va turui, aprigă cum este. El îi va spune, dragă, astea sînt fleacuri, viața este frumoasă, sîntem încă tineri, să nu ne certăm, hai în oraș, mergem undeva la un spectacol, la care vrei tu. apoi cinărn la un restaurant de lux. iară să ne mai gîndim la economii, vom verifica încă o dată una din supapele de siguranță ale existenței noastre. Ea îi va răspunde îmblînzită, ești nebun, te a căutat la telefon de cîteva ori. acum după amiaza, cineva de la institutul acela de viitorologie, vrea să discute neapărat cu tine. A insistat, rni s a părut a fi neliniștit. El va zîmbi enigmatic, va spune că nu l interesează deloc și că, plecînd de acasă, vor evita situația penibilă de a nu răspunde la telefon. Ea nu va mai avea replică, vor merge în oraș și se vor simți minunat, iar el se va bucura sperînd că a scăpat din toate poveștile acestea încurcate cu un costum nou și niște cămăși superbe dintr un material neobișnuit.